

1951 omhandlede midlertidige stillinger vil være at nedlægge ved højesteretspræsidentens afgang på grund af alder med udgangen af januar måned 1953, og da stigningen af sagerne antal har vist sig at være varig, er spørgsmålet om en ændring i Højesterets organisation påny taget op til overvejelse. Fra Højesteret har justitsministeriet modtaget den som bilag 1 aftrykte skrivelse af 17. oktober 1952 med indstilling om, at der må blive tilvejebragt hjemmel for, at retten kan arbejde i 2 afdelinger, således at det overvejende antal sager som tidligere vil kunne undergives mundtlig behandling. Som det fremgår af indstillingen har samtlige Højesterets medlemmer været enige om, at det ikke længere vil være forsvarligt at udskyde en deling af retten.

Indstillingen var bilagt den som bilag 2 aftrykte skrivelse af 10. oktober 1952 fra Højesteretsskrankens bestyrelse.

Til belysning af forøgelsen i Højesterets arbejdsbyrde kan anføres følgende statistik over indkomne sager til Højesteret i årene før og efter krigen:

	borgerlige sager	straffe- sager	ialt
årligt gennemsnit, 1930—34	233	70	303
årligt gennemsnit, 1935—39	244	52	296
1946	272	82	354
1947	277	102	379
1948	354	69	423
1949	390	69	459
1950	457	47	504
1951	407	35	442

Den indtrådte forøgelse af sagsantallet har medført en betydelig stigning i antallet af henstående uafgjorte sager ved Højesteret.

Af borgerlige sager, der er de mest tidkrævende, henstod ved udgangen af 1930 113 uafgjorte sager og ved udgangen af 1939 169 sager, medens tallet ved udgangen af hvert af de senere år har udgjort:

1946	201
1947	225
1948	333
1949	447
1950	508
1951	445

Pr. 1. oktober 1952 henstod 434 uafgjorte borgerlige sager.

Under hensyn til det her oplyste finder justitsministeriet at kunne tiltræde Højesterets forslag om deling af retten, således at

den sættes i stand til at virke i 2 sideløbende afdelinger.

Ved den nærmere ordning heraf har justitsministeriet haft for øje, at det ikke vil være uden betænkelighed at foretage en væsentlig udvidelse af Højesterets dommerkollegium, og at en sådan udvidelse kun kan undgås ved, at mindstetallet af dommere, der skal medvirke i hver sag, nedsættes. Det fremgår af bilag 1, at Højesterets dommere er enige om, at det nuværende mindstetal, ni, kan nedsættes, men medens en gruppe af dommerne finder det forsvarligt at nedsætte tallet til 5, finder en anden gruppe det betænkeligt at sætte mindstetallet lavere end 7. Justitsministeriet foreslår mindstetallet af dommere fastsat til 5, svarende til hvad der gælder i Norge og Sverige. Det forudsættes dog, at retten i vigtigere sager beklædes af et større antal dommere end det foreslåede mindstetal, ligesom der i enkelte tilfælde vil kunne blive tale om, at samtlige dommere deltager i sagens behandling, f. eks. hvor der opstår spørgsmål om, hvorvidt en lov måtte være forfatningsstridig. Der er ikke i forslaget optaget nogen bestemmelse om maksimum for antallet af voterende, idet justitsministeriet har fundet det rettest at overlade afgørelsen af spørgsmålet om, i hvilke sager der skal medvirke mere end 5 dommere og i så fald hvor mange, såvel som spørgsmålet om fordelingen af sagerne mellem de 2 afdelinger til Højesteret selv.

Når mindstetallet af voterende i de enkelte sager fastsættes til 5, finder justitsministeriet det forsvarligt at foreslå det samlede antal dommere fastsat til 14 foruden præsidenten, svarende til det nuværende antal dommere under den midlertidige udvidelse af retten.

Justitsministeriet er opmærksomt på, at delingen muligt kan bevirke, at der bliver behov for yderligere 1 eller 2 dommere, men man har fundet det rigtigst at lade spørgsmålet om udvidelse af antallet bero, indtil den nye ordning har virket i et stykke tid, således at afgørelsen af spørgsmålet kan bygges på indhøstede erfaringer, navnlig om i hvilket omfang det skønnes nødvendigt at anvende flere dommere end det fastsatte mindstetal i de enkelte sager.

Bestemmelsen i retsplejelovens § 2, stk. 2, sidste punktum, hvorefter præsidenten kan kalde en eller flere landsdommere til at deltage i en sags behandling, hvis der ikke